

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Pasztorálteológia Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Teológiai licenciátus

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Filosofie: Metafiică Metafizika						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	András István						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	András István						
2.4 Tanulmányi év	2014/15	2.5 Félév	II.	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	6	melyből: 3.2 előadás	4	3.3 szeminárium	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	84	melyből: 3.5 előadás	56	3.6 szeminárium	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					25
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					30
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					30
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14
Vizsgák					15
Más tevékenységek: szemináriumi dolgozatok, és egyéb dolgozatok megírásában konzultálás					5
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	119				
3.8 A félév össz-óraszama	56				
3.9 Kreditszám	7				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincs
4.2 Kompetenciabeli	• nincs

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• tábla, vetítő
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• tábla, vetítő

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A metafizika ismertetése. A valóság végső struktúrájának felfedezése. • A lét végső okait és összefüggéseit kutatva eljutni a létezők első Okához, az Istenhez. Olyan igazságok felfedezése, amelyek a tapasztalható világ mögött vannak, transzcendálják a fizikai valóságokat és ezért „metafizikai” dolgok. Ezeknek az igazságoknak a megalapozásán dolgozik az általános metafizika. A lét-metafizika klasszikus témáit tárgyalja és próbálja „dialektikusan” kifejezni az elért eredményeket. Ezzel segíti a teológiát és a hitet. • A valóság végső struktúráit felfedezni és feltétlenül érvényes alapigazságokat megállapítani. • A létről, a létezők analógiájáról, a lét legegyszerűsebb elveiről és a nemlétről vagy „semmi”-ről való tárgyalás. Azután fontos kérdés a potencia és az aktus, a lényeg és létezés, a lét tulajdonságai: egy, igaz és jó. Majd következik a létkategóriák kérdése, szubsztancia és járulékok. Fontos a hüposztazis és személy kérdése. Tárgyaljuk az arisztotelészi négyféle okot és következtetünk az Első Okra, Istenre. A végén pedig esztétikai kérdéseket boncolgatunk.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • középiskolás filozófiai ismeretek • a lét nagy kérdései

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • az egyetemi hallgatók a lét nagy kérdéseinek és okának tárgyalásával eljutni a végső Okhoz, az Istenhez. • A lényeges létezés és a lét tulajdonságainak ismertetése
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Az emberi nagy kérdésekre válaszadás • Az alapvető metafizikai fogalmakkal a teológia tanulmányozásának megalapozása

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezetés a Metafizikába. A metafizika történeti áttekintése.	előadás, magyarázat	Weissmahr: 16-28
Az ontológia neve, tárgya, klasszikus kérdései. A lét és a létezők fogalma, analógiája.	előadás, magyarázat	Weissmahr: 9-12, 30-46, 65-94
A lételvek. A nem-lét. Ens rationis. Potencia és aktus.	előadás, magyarázat	Turay: 24, 32, 28, 66-
Lényeg és létezés. A lehetséges lét.	előadás, magyarázat	Weissmahr: 101-111
A lehetőségek végső okáról. A lét tulajdonságai. Egység, egyediség.	előadás, magyarázat	Weissmahr: 112-134
Az identitás és a distinkció. A létigazság. A lét jósága.	előadás, magyarázat	Steenberghen: 109-115
A jóról szóló axiómák.	előadás, magyarázat	Turay: 123-126
A rossz kérdése.	előadás, magyarázat	Weissmahr: 158-163;
A kategóriák. A szubsztancia. A szubsztancia és a járulék viszonya.	előadás, magyarázat	Turay: 36-42
Hüposztazis és személy. Az accidensek.	előadás, magyarázat	Turay: 35-42
A kvantitás – mennyiség, kvalitás. A minőségek	előadás, magyarázat	Weissmahr: 163-168

Arisztotelésznél. A reláció.		
Az okokról (etiológia). Causa efficiens. Az okság elve.	előadás, magyarázat	Turay: 43-50
Anyagi ok és formai ok. Keletkezés és változás. A célok.	előadás, magyarázat	Weissmahr: 135-157
Eszztétika. A szép. A művészi szép.	előadás, magyarázat	Turay: 126-131
A művészetek. Művészet és erkölcs viszonya.	előadás, magyarázat	Jäger: 92-95

Könyvészet

- JÄGER, P.: Ontológia, Gyulafehérvár 2005
- JÄGER, P.: Ontologia (lb.română), Alba Iulia 2005
- NOICA, C.: Devenirea întru ființă, Ontologie, vol. I-II, București
- SCHULTE, G.: Philosophie, Köln 2001
- STEENBERGHEN, V. F.: Ontologie, Zürich – Köln 1953
- TAMÁS, A. Sz.: Szemelvényekben, magy.-lat., Budapest 1943
- TURAY, A.: Lételemélet, Debrecen 1984
- VRIES, d. J. u. LOTZ, J. B.: Philosophie im Grundriss, Würzburg 1969
- WEISSMAHR, B.: Ontologie, Stuttgart 1991
- WEISSMAHR, B.: Ontológia, Budapest – München 1995.

8.2 Szeminárium

	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A lételevkről	előadás, beszélgetés	
Lényeg és létezés.	előadás, beszélgetés	
A lehetőségek végső okáról.	előadás, beszélgetés	
A lét jósága.	előadás, beszélgetés	
Az identitás és a distinkció. A létigazság.	előadás, beszélgetés	
A jóról szóló axiómák.	előadás, beszélgetés	
A rossz kérdése.	előadás, beszélgetés	
Egység, egyediség.	előadás, beszélgetés	

Könyvészet

- ALBERTUS, Magnus: Ausgewählte Texte, Darmstadt 1981
- ARISTOTELES: Metaphysik, griech. –dt., Hamburg 1978-1980
- AUGUSTIN, Fericitul: Confessiones. Mărturisiri. București 1994
- AUGUSTINUS, Aurelius: Die Bekenntnisse, Stuttgart 1989
- BEIERWALTES, Werner: Identität und Differenz, Frankfurt/M. 1980
- BOUCHILLOUX, Hélène: Apologétique et raison dans les Pensées de Pascal, Klincksieck 1995
- BRUGGER, W.: Philosophisches Wörterbuch, Freiburg 1980
- BUCHHEIM, Thomas: Die Vorsokratiker, München 1994
- CIORAN, Èmile M.: Lehre vom Zerfall, Heidelberg 1953
- CONRAD-MARTIUS, Hedwig: Das Sein, München 1957
- CORETH, Emerich: Metaphysik. Eine methodisch-systematische Grundlegung. Innsbruck 1980
- DIELS, Hermann u. KRANZ, W.: Die Fragmente der Vorsokratiker, 3 Bde, Berlin 1961
- DTV-ATLAS: Philosophie, München 1991
- De FINANCE, Joseph: Connaissance de L'être. Ontologie, Paris – Bruges 1991
- HAEFFNER, Gerd: Heideggers Begriff der Metaphysik, München 1981
- HEIDEGGER, Martin: Einführung in die Metaphysik, Tübingen 1966
- HUME, David: Ein Traktat über die menschliche Natur, 2 Bde, Hamburg 1978
- KANT, Immanuel: Kritik der reinen Vernunft, Hamburg 1976

- KANT, Immanuel: Critica rațiunii pure, București 1994
- KLUBERTANZ, George P.: St. Thomas Aquinas on Analogy, Chicago 1960
- LAMBERTH, D. C.: William James and the Metaphysics of Experience, Cambridge 1999
- MARTIN, Gottfried: Allgemeine Metaphysik, Berlin 1965
- PRZYWARA, Erich: Analogia entis, München 1932
- RENARD, Henri: The Philosophy of being, Milwaukee 1948
- RICKEN, Friedo: Religionsphilosophie, Stuttgart 2003
- STEIN, Edith: Endliches und ewiges Sein, Freiburg 1962
- STÖRIG, Hans Joachim: Kleine Weltgeschichte der Philosophie, Frankfurt 1992
- THOMAS, de Aquino: De ente et essentia, lat. – dt., Stuttgart 1979
- TURAY, A. – BOLBERITZ P. – NYÍRI, T.: A filozófia, Budapest 1981
- WOLFF, Christian: Gesammelte Werke. 2. Abt. Lat. Schriften, Bd.3, Philosophia prima sive Ontologia, Hildesheim 1962
-

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- a dogmatika és morális teológiai tantárgyak tanításához az ismeretek megalapozása
- a helyes gondolkodó ember formálása

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás, beszélgetés	Első vizsgaidőpontban	záróvizsga	2/3
10.5 Szeminárium	szemeszter idején	parciális vizsga	1/3
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei:			
<ul style="list-style-type: none"> • Az előadott kurzus és szeminárium keretén belül feldolgozott anyag általános ismerete, esetlegesen a tanár rávezetésével 			

Kitöltés dátuma

2014. május 2.

Előadás felelőse

András István

Szeminárium felelőse

András István

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2014. május 5.

Intézetigazgató

Dr. Székely Dénes